

Politiet at træffe Afgørelsen. Endelig har man, som det nærmere fremgaar af Bemærkningerne nedenfor til de enkelte Bestemmelser, i Forhold til Bestemmelserne i den kgl. Anordning begrænset de Tilfælde, i hvilke Politiet kan nægte Pasudstedelse eller inddrage et allerede udstedt Pas.

Stk. 1, Nr. 1, er i Forhold til den tilsvarende Bestemmelse i den kgl. Anordning begrænset til det Tilfælde, at der er rejst Sigtelse mod den paagældende for et strafbart Forhold, som kan antages at medføre Frihedsstraf, hvorhos det opstilles som en Betingelse, at der er grundet Formodning om, at vedkommende har til Hensigt at unddrage sig Forfølgningen ved Udrejse af Landet. Bestemmelsen er for saa vidt en Udbygning af det i Retsplejelovens § 780, Stk. 1, Nr. 2 a, anførte Forhold, som giver Grundlag for Fængsling, men den foreslaede Bestemmelse, der alene giver Adgang til den langt mere lempelige Foranstaltning at nægte Pasudstedelse eller inddrage et allerede udstedt Pas, gaar noget videre end Retsplejelovens nævnte Regel ved ikke at stille som Betingelse, at Fængselsstraf skal være forskyldt, ligesom Lovovertrædelsen ikke behøver at angaa et Forhold, som forfølges af Statsadvokaten.

Ogsaa Stk. 1, Nr. 2, indeholder en Begrænsning i Forhold til den tilsvarende Bestemmelse i den kgl. Anordning, idet det i alle Tilfælde er en Betingelse, at der er grundet Formodning om, at vedkommende har til Hensigt at unddrage sig Fuldblindelsen af Straffen.

Stk. 1, Nr. 3, svarer til første Led i Nr. 3 i den kgl. Anordning, dog at man har udeladt Ordene „at udrejse for“, idet man ikke kan bortse fra Muligheden af, at der i givet Tilfælde kan være praktisk Trang til at inddrage et Pas, efter at den paagældende er udrejst, hvorved man kan foranledige, at han bliver hjemsendt.

For saa vidt angaar Stk. 1, Nr. 4, kan henvises til § 23 i Lov Nr. 133 af 7. Maj 1937 om Inddrivelse og Sikring af Underholdsbidrag og til Reglerne om værnepligtige Personers Rejser til Udlandet, jfr. kgl. Anordning Nr. 223 af 23. April 1946. I denne Forbindelse henvises til Plakat af 15. Maj 1839 angaaende Forbud mod Udstedelse af Rejsepas, hvorved en privat Fordringshaver fik Adgang til ved Anmeldelse til Politiet foreløbigt at forhindre Pasudstedelse til en Skyldner imod efterfølgende Nedlæggelse af

Fogedforbud. Dette foreløbige Sikringsmiddel har gennem en Aarrække ikke fundet Anvendelse og maa antages at have mistet sin praktiske Betydning som Følge af den lettere Adgang, som Nutidens Retspleje aabner, for en hurtig Gennemførelse af en Fogedforretning.

*) Det i den kgl. Anordning under Nr. 3, andet Led, nævnte Tilfælde, hvor Pas kan nægtes udstedt, eller et allerede udstedt Pas kan inddrages, naar der er grundet Formodning om, at vedkommende har til Hensigt at udrejse for i Udlandet at drive en Virksomhed til Skade for den danske Stats Interesser, har man efter Udkastets Stk. 2 henlagt til Justitsministerens Afgørelse. Der er her Tale om Udøvelse af et undertiden vanskeligt Skøn, og det maa forventes, at der kun sjældent vil blive Brug for denne Bestemmelse, men man har imidlertid ikke turdet bortse fra Muligheden af, at der kan opstaa en Situation, hvor Statens Interesser af de foran nævnte Grunde tvingsende maatte byde, at man hindrer en dansk Statsborgers Udrejse eller gennem Inddragelse af hans Pas foranlediger ham hjemsendt. Man har ogsaa her i Forhold til Bestemmelsen i den kgl. Anordning udeladt Ordene „at udrejse for“.

Til § 16.

Bestemmelsen i Stk. 1 svarer til T. § 1, Stk. 1, idet „rejsende“ omfatter saavel Udlændinge som danske Statsborgere. Efter hidtidig Praksis er de nærmere Bestemmelser om Visumtvang for danske Statsborgere truffet ved Bekendtgørelse af Justitsministeren, jfr. saaledes den foran i Bemærkningerne til § 2 citerede Bekendtgørelse Nr. 160 af 30. Marts 1946. Efter Forslaget skal dog Bestemmelserne fremtidigt gives i en kgl. Anordning, idet man har fundet det rimeligt, at disse for danske Statsborgere saa vigtige og forholdsvis indgribende Foranstaltninger bliver reguleret i en af Kongen udfærdiget Anordning.

Bestemmelser om Visumtvang for danske Statsborgere indførtes første Gang ved Bekendtgørelse Nr. 602 af 15. November 1940 og var begrundet i de under Besættelsen herskende særlige Forhold. Som Følge heraf omfattede Visumtvangen for danske Statsborgere ikke Rejser direkte til eller fra Tyskland. Efter Befrielsen viste det sig imidlertid paakrævet at opretholde Visumtvangen for danske Statsborgere samt yderligere at udvide den til ogsaa at omfatte Rejser direkte fra eller til Tysk-

*) Det følgende vedrører en i Udkastet indeholdt Bestemmelse, som ikke er optaget i Lovforslaget, jfr. de særlige Bemærkninger nedenfor til § 15.